

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/736/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112229016
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6112229016.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi L. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX, N. N. - S., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, v konaní zastúpenom JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, advokátska kancelária Ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 1 825,31 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26. 09. 2013, č. k. 7C/138/2013-86, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS trovy odvolacieho konania vo výške 27,73 € do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi so sídlom vo Svidníku, Ul. Sov. hrdinov 163/66, na číslo účtu: XXXXX-XXX/XXXX, VS: XXXXXXXX.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť trovy právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vo výške 213,72 Eur k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi vrátil časť zaplateného súdneho poplatku v sume 102,80 Eur, zároveň požiadal Daňový úrad Bratislava, so sídlom Ševčenkova 32, Bratislava, aby vrátil navrhovateľovi súdny poplatok v sume 102,80 Eur, v lehote 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 26. 11. 2012 žiadal navrhovateľ, aby súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 1825,31 Eur.

V skrátanom konaní súd vo veci vydal platobný rozkaz č. k. 10RO/499/2012 - 22 zo dňa 10. 12. 2012, voči ktorému podal vedľajší účastník na strane odporcu odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania. Odporca vyjadril súhlas s podaným odporom.

Následne podaním doručeným súdu dňa 25. 09. 2013 navrhovateľ zobral svoj návrh na začatie konania späť, žiadal konanie zastaviť a vrátiť súdny poplatok.

Prvostupňový súd podľa § 96 ods. 1 O. s. p. konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V rozhodovanom prípade súd považoval návrh na začatie konania za bezdôvodne podaný, pretože aj napriek skutočnosti, že pred podaním musel mať navrhovateľ vedomosť o premlčaní dlhu, podal návrh na začatie konania. Navrhovateľ teda zaviniť, že odporcovi a aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupuje v konaní na jeho podporu, vznikli trovy konania. Poznamenal, že navrhovateľ vystupuje vo viacerých konaniach opätovne a podáva rovnaké alebo obdobné návrhy. Navrhovateľ si opakovane uplatňuje svoje pohľadávky voči dlžníkom a je v jeho záujme, aby podával odôvodnené návrhy a nevznikali mu zbytočné a neúčelné trovy spojené minimálne so zaplatením súdneho poplatku.

Nestotožnil sa s tvrdením navrhovateľa, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka sú neúčelné, pretože v danom konaní nie je potrebné nechať sa zastupovať advokátom a zbytočne tak navyšovať, resp. získavať finančné prostriedky v podobe trov konania. Konštatoval, že predmetné konanie nie je po právnej stránke náročné. To však nevylučuje, aby sa účastník nemohol nechať sa zastupovať advokátom. Práve naopak, každý účastník má právo nechať sa právne zastúpiť, toto právo nemožno nikomu uprieť.

Proti rozhodnutiu sa odvolal navrhovateľ proti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka. Uznesenie v tejto časti žiadal zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi súd náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 21,32+ €.

Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na to, že cieľom Zdruzenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa a zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O. s. p.). Zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva.

Z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. vyplýva, že cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Navrhovateľ je toho názoru, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktorý bude v danej oblasti aj materiálne a personálne vybavený a odborne kompetentný.

Poukázal na to, že z vlastných skúseností má vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu oznámením o vstupe do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov. Z toho je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

Navrhovateľ je toho názoru, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Združenie v konaní nevystupuje ako splnomocnený zástupca odporcov, ktorí o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemali žiadnu vedomosť.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril vedľajší účastník. Uznesenie žiadal potvrdiť ako vecne správne a priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 58,18 €, a to za jeden úkon právnej pomoci, vyjadrenie k odvolaniu vo výške 40,67 € a režijný paušál 7,81 €.

K námietkam uvedeným v odvolaní uviedol, že podľa § 93 ods. 4 O. s. p. má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti, ako účastník, koná však iba sám za seba. Právo na zástupcu má z rovnakých dôvodov, z akých ho má navrhovateľ. Považoval za absurdné, ak navrhovateľ, ako účastník konania zastúpený advokátom upiera právo na zastúpenie advokátom inému účastníkovi. V prípade navrhovateľa ide o nad národnú korporáciu, ktorá za posledné 2 roky vykázala tržby v hodnote takmer jednej 1 mld. eur. Vedľajší účastník je nemajetné združenie, ktorému dáva legitimáciu na jeho činnosť samotný zákon o ochrane spotrebiteľa a túto činnosť priamo vyžaduje aj článok 169 a Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť aj z článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Poukázal nato, že konanie bolo zastavené po tom, čo navrhovateľ zobral návrh späť v celom rozsahu po vydaní platobného rozkazu, čo sa stalo v dôsledku ich aktivity. Ich účasť v konaní je pre spotrebiteľa efektívna v zmysle cieľov a účelu, na ktorý je združenie založené.

Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na to, že združenie má v radoch členov, ktorý evidentne majú právnické vzdelanie, skutočnosť je taká, že iba jediná členka združenia má právnické vzdelanie, avšak právnu prax nevykonáva. Túto námietku však považujú za nenáležitú, pretože im nemožno upierať právo na právneho zástupcu vzhľadom na predmet ich činnosti.

Pokiaľ navrhovateľ argumentuje, že združenie má možnosť využívať určenú podporu ministerstva, poukázal na reálnu skúsenosť združenia, keď po opakovaných žiadostiach Ministerstvo hospodárstva SR schválilo a poukázalo Združeniu finančnú podporu vo výške 4.000 eur, pričom je realita praxe je úplne iná a podpora štátu je skôr v rovine iluzórnej ako skutočnej. Takýto finančný príspevok pri objeme činnosti vykonávanej Združením nepokrýva ani len poštové výdavky. Je taktiež nerozhodné, akú mali vedomosť o predmete sporu pred vstupom do konania, ale z povahy veci vyplýva, že ich vedomosť postačovala na to, aby sa stali vedľajším účastníkom, čo sa stalo, nakoľko s nimi súd v tomto postavení koná. Pred vstupom do konania nemohli mať o predmete sporu nijaké informácie, len tie, ktoré získali žiadosťou predsedovi okresného súdu podľa platných predpisov.

Súd pri rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdného dvora Európskej únie a v súlade s ustálenou súdnou praxou a právnu teóriou. Poukázal na článok 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ktorého únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Podľa článku 38 Charty základných práv EÚ platí, že politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.

Podľa článku 47 Charty základných práv EÚ každý, koho práva a slobody zaručené právom únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Záverom vyjadrenia poukázal na stovky rozhodnutí súdov Slovenskej republiky vo vzťahu práva vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo výroku rozhodol správne. Taktiež sa stotožňuje s jeho odôvodnením rozhodnutia v celom rozsahu. Prvostupňový súd správne aplikoval príslušné normy práva, rozhodnutie dostatočne odôvodnil. Z tohto dôvodu sa odvolací súd obmedzuje len na skonštatovanie správnosti daného rozhodnutia a na doplnenie dôvodov správnosti tohto rozhodnutia v súvislosti s podanými konkrétnymi námietkami uvedenými v odvolaní.

Navrhovateľ v odvolaní ako odvolací dôvod uviedol nesprávne právne posúdenie veci, teda odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Keďže navrhovateľ namieta nesprávne rozhodnutie o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd zisťoval, či prvostupňový súd použil predpis, ktorý mal použiť. Z rozhodnutia vo veci samej je zrejmé, že okresný súd rozhodoval v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, pričom na rozhodnutie o trovách aplikoval ustanovenie § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Keďže došlo k zastaveniu konania, prvostupňový súd pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval § 146 ods. 2 prvej vety správne, pretože je nepochybné, že tým, že navrhovateľ zobral návrh späť, zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Rozhodujúcou skutočnosťou v tomto prípade nie je úspech v konaní, ale iba to, či konanie bolo zastavené a v takomto prípade súd vec posudzuje len z pohľadu procesného výsledku. Citované ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. rozlišuje, či došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia návrhu alebo z iného dôvodu. V rozhodovanom prípade nenastala situácia, akú má na mysli druhá veta citovaného ustanovenia, to znamená, že podaný návrh bol dôvodný, ak k späťvzatiu návrhu na začatie do konania došlo pre správanie odporcu. Keďže v danom prípade došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia návrhu, avšak bez uvedenia dôvodu, prvostupňový súd správne rozhodol, ak zaviazal na úhradu trov konania navrhovateľa. Je preto nepochybné, že prvostupňový súd daný právny predpis aj správne vyložil.

Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní odvolací súd neakceptoval, pretože nie sú dôvodné. Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na rozhodnutia súdov v obdobných veciach týkajúcich sa navrhovateľa, ale priamo aj na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15 Co/92/2012, 15 Co/214/2012.

K námietkam navrhovateľa ohľadom práva vedľajšieho účastníka na zastúpenie a účelnosť týchto trov odvolací súd poukazuje na čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Tak ako navrhovateľ má právo nechať sa zastúpiť právnym zástupcom, takisto každý účastník súdneho konania za rovnakých podmienok môže toto právo garantované ústavou využiť za podmienok, ktoré v danom prípade bližšie upravuje Občiansky súdny poriadok.

V ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. zákonodarca zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Z ustanovenia § 18 O. s. p. vyplýva, že účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie.

Podľa § 24 O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. V zmysle § 25 ods. 1 O. s. p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

Z citovaných ustanovení vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal. Vedľajší účastník správne vo vyjadrení k odvolaniu argumentuje princípom tzv. „rovnosti zbraní“, pričom aj navrhovateľ využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera vedľajšiemu účastníkovi, resp. ho spochybňuje poukazujúc na to, že takéto trovy nie sú účelné. Pre takýto záver nie je žiaden rozumný dôvod, pričom odporuje vyššie citovanej právnej úprave.

Vedľajší účastník má v občianskom súdnom konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na strane ktorého stojí (§ 93 ods. 4). V zmysle odseku 3 do konania vstupuje z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. V danom prípade vedľajší účastník vstúpil do konania z vlastného podnetu, pričom nenastala situácia, ktorú predpokladá citované ustanovenie v poslednej vete, že by musel súd o prípustnosti vedľajšieho účastníka rozhodovať. Vstup vedľajšieho účastníka do konania nie je podmienený v takomto prípade súhlasom spotrebiteľa a dokonca ani jeho vedomosťou o vstupe združenia do konania.

Ustanovenie § 137 Občianskeho súdneho poriadku vymenúva trovy konania, medzi ktoré patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, pričom takouto ochranou je aj združenie. V citovaných ustanoveniach je zákonodarcom implementovaná Smernica o ochrane spotrebiteľa č. 93/13/EHS pred nekalými zmluvnými podmienkami v čl. 7 stanovenú povinnosť členských štátov umožniť, aby organizácie na ochranu spotrebiteľov mali adekvátne a účinné prostriedky na ochranu spotrebiteľských práv. Týmto účinným prostriedkom je vstup občianskeho združenia do konania na strane spotrebiteľa a jeho postavenie vedľajšieho účastníka s procesnými právami. Umožniť na jednej strane občianskemu združeniu vstúpiť do konania, ale nepriznať mu, ak je v konaní úspešný, právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložil, vrátane právneho zastúpenia, je popri už vyššie uvedenom aj nesprávnym výkladom čl. 7 citovanej Smernice o nekalých zmluvných podmienkach, čo v konečnom dôsledku by v praxi znamenalo, že združenie na ochranu práv spotrebiteľov by odrádzalo od vstupu do ďalších konaní, ale na druhej strane by dodávateľovi umožňovalo bez rizika si od spotrebiteľov naďalej uplatňovať neprijateľné zmluvné podmienky.

Navrhovateľ v odvolaní uvádza, že vynaložené trovy nie sú účelne vynaloženými. Účelnosť vynaložených trov obsahuje možnosť súdu skúmať, či takto vynaložené trovy konania účastníka konania v zmysle § 137 O. s. p. sú v rozsahu, ktoré sú potrebné na realizáciu jeho práva.

Z hľadiska účelnosti trov prvostupňový súd tieto priznal správne, keďže išlo o základné úkony právnej pomoci, z ktorých vedľajší účastník vychádzal pri návrhu na nahradenie trov konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O. s. p., § 151 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný vedľajší účastník, preto mu patrí náhrada trov odvolacieho konania, ktorá pozostáva z odmeny za jeden úkon právnej pomoci, a to vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa zo dňa 08. 11. 2013 v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

Odvolací súd v danom prípade zastáva iný názor pri výpočte odmeny za právne zastupovanie v odvolacom konaní v prípade, ak odvolanie bolo podané len do trov konania s prihliadnutím na principiálnu zásadu, že vo všetkých prípadoch súd rozhoduje rovnako. Túto úvahu odôvodňuje tým, že v súdnej praxi nastalo niekoľko prípadov, keď predmetom konania vo veci samej boli vysoké hodnoty a predmetom odvolania sa stali len trovy konania vo vzťahu k nesprávnemu výpočtu, ktorý predstavoval rádovo sumy do 10 €. V takomto prípade by mohla nastať situácia, kedy odmena za právne zastúpenie v prípade rozhodovania o trovách konania by bola nepomerne vysoká a nedôvodná.

Preto odvolací súd v takomto prípade vychádza zo skutočnosti, že tarifná odmena advokáta za zastupovanie v odvolacom konaní, pokiaľ predmetom je výška priznaných trov, vyplýva z tarifnej hodnoty,

ktorá predstavuje výšku namietaných trov konania, pričom tento nárok posudzuje podľa § 10 citovanej vyhlášky, pretože skutočným predmetom konania, v ktorom v danom prípade sa poskytuje právna pomoc, je len výška trov konania.

V rozhodovanom prípade odvolací súd vychádzal z namietanej hodnoty, ktorou je suma priznaných trov prvostupňového konania vo výške 213,72 €. Podľa § 10 ods. 1 citovanej vyhlášky patrí odmena advokátovi za jeden úkon právnej pomoci vo výške 19,92 € a 7,81 € režijný paušál, k tomu 20% DPH vo výške 5,546 €, spolu 27,73 €.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.